דהוי מדידה לדידיה ולא דמי להתם דר"ל דהוי מדידיה לדידה ולי הוה שייך התם לומדנא אחריתא הוה אמדינן ופסק רביעו תם וכן רביעו חגנאל כרבנן דרבי נתן משום דמוקמינן להו כר"ל בן עזריה דפסקינן הילכתא כוותיה בפרק אע"פ (לקמן דף ט.) ואע"ג דדמי הש"ס לא דכולי עלמא כר' אלעזר דיחויא בעלמא הוא ואדיחויא לא סמכינן והורה ר"ת הלכה למעשה בחתן אחד שמתה אשתו והיה אבי הכלה מוחזק בגדוניא ופסק לה דלא זכה הבעל מכח שמעתין דהכא ועוד תיקן לא מכח ההלכה שאפי' בעל מוחזק שיחזיר אם מתה בתוך שנה וחזר בו בסוף ימיו מאותה תקנה והא דאמרינן בפ' מציאת האשה (לקמן דף סו.) הפוסק מעות לחתנו ומת חתנו יכול הוא שיאמר לאחיך הייתי רוצה ליתן לך אי אפשי ליתן ופריך בירושלמי ולא דברים הגיקנין באמירה הן ומשני כשפסק על מנת לכנוס דמשמע הא אם כנס גובה אחיו לא קשה מידי לפירוש רביעו תם דהתם הרי בתו קיימת והיכס רוצה ליבמה והא דאמרינן בתורת כהנים ותם לריך בחכם זה שפוסק לבתו ממון מרובה ומתה בתוך שבעת ימי המשתה הרי הפסיד בתו והפסיד ממונו ההיא אחיא כרבי נתן ר"ע כרבנן ומיירי שהחתן מוחזק בה ולריך עיון שלא יקשה לרביעו תם דלקמן ברים אע"פ (דף טו.) מוכח דרבנן נמי חזלי בתר אומדנא דחיתון ועוד דמוק קלא לרביעו תם דמה לו להזכיר מדידיה לדידה ומדידה לדידיה הל"ל ע"כ לא קאמר רבי אלעזר אלא משום דלא ניחתת לא ועוד דטולהו אמורא דלקמן משמע דאית להו דבעל יורשה משמרה אחר לשלומי הבעל ושמא היינו כשהכתובה ביד הבעל ובריתא דקתני התם לקמן אע"פ שכתובתה בבית אביה בעלה יורשה אחיה כרבי נתן*:

שלא כתב לה אלא על מנת לכונסה. פרה מחבירו ונטרפה לו מתה אבן שהדי שלא על מנת כן לקחה אבל הכא דניחתת לא ועוד דטולהו אמורא דלקמן משמע דאית להו דבעל יורשה משמרה אחר לשלומי הבעל ושמא היינו כשהכתובה ביד הבעל ובריתא דקתני התם לקמן אע"פ שכתובתה בבית אביה בעלה יורשה אחיה כרבי נתן*:

שלא כתב לה אלא על מנת לכונסה. אין לתמוה בסברא זאת דבכמה מקומות בש"ס מליט כן ואם תאמר אם כן כל אדם הלוקח אם אומר לו אם תערוך יש לך לקבל הפסד היה לוקחה אבל הכא לא כתב כלל כי אם ע"מ לכונסה ואין דעתו כלל להכנים עצמו בספק וכן *ההוא דזבין ולא אלטריכו ליה זוזי והא דפריך בסוף הגוזל קמא (ב"ק דף קי:) (ז) יבמה שנפלה לפני מוכה שחין חיפוק בלא חליצה דאדעתא דהכי לא קידשה אע"ג דבאותו ספק מסתמא היתה נכנסת בשעת קדושין אומר רביעו יאחר דלא פריך התם אלא משום דהוי דומיא דקאמר התם נתן כסף לאנשי משמר ומת שהוא שלהם ומסיק התם ש"מ כסף מכפר מחלה דאי לא מכפר ליומא דאדעתא דהכי לא יהיב דהואיל ואינו תלוי אלא בעתן יש לו לנכת אחר דעתו וכיון שבו תלוי ודאי אינו רוצה ליכנס בשום ספק ולא דמי לעוקח חפץ ואירע בו אונס דלא אמרינן דאדעתא דהכי לא קנה ומבטל המקח דאינו תלוי בדעת הקונה לבדו הא איכא נמי דעת מקנה שלא היה מקנה לו לדעתו אם לא יפרש להכי פריך שפיר מיבמה שנפלה לפני מוכה שחין משום דבדידה תלוין הקידושין שברוח לו שהוא לא יעכב בשביל שום דבר שאירע אחר מיתתו כי אינו חוטש במה שאירע אחריו ולהכי לא פריך מאשה שנעשה בעלה בעל מום חיפוק בלא גט דאדעתא דהכי לא קידשה כיון דתלוי נמי בדעת המקדש וכן כל הנהו דמייתי התם אין תלוי אלא בדעתו: **תיקנו** מזונות תחת מעשה ידיה. פירוש כדומייתא אבל אין לפרש תחת מנה ומתחיים דהא אמר לקמן (דף נג.*) דאלוסה אין לה קבולה: **אנוחי** נמחילנו. פירוש במה שהתפרנס ואז יקחם אבל לא בעי למימר לעולם ליתחילנו דא"כ מאי תחת פירות הא אין לו פירות: **זימנין** דלא מצו ופריך לה מדידיה. אע"ג דעיקר תקנה בשביל דידה כדמשמע הכא וכן לעיל דקאמר בשלמא בעלה תקינו ליה פירי דלמא אשתבאי וממנע ולא פריך לה מ"מ אינה יכולה לומר איני נפדית ואינו נותנת פירות דהא קתני בברייתא פירקונה תחת פירות משמע דאינה יכולה לומר כי היכי דלייתי לקמן דאינה יכולה אשה שתאמר אינו ניזונת כו' מברייתא דלעיל דקתני תיקנו מזונות תחת מעשה ידיה אלמא דאין יכולה והאלרך להגיה הברייתא בשביל כך ועוד דבחזקת הבתים (ב"ב דף מט. ושם) ובהזורק בגיטין (דף עז. ושם) לא מצי לאשכוחי שיהא חבר לאשה בלא בעלה דפריך חברה מה שקנתה אשה קנה בעלה ומוקי בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסייך וכי כתב לה מאי הוי והתניא כו' ומשני בכותב לה ועוולה אלוסה והשתא מאי דוחקין לאוקמא הכי לימא כגון שאמרה אינו נותנת פירות ואע"ג דהוה נמי מצי לאוקמא כגון שנתנו לה על מנת שאין לבעלה רשות בה ולא קאמר הייט משום דאין יורד לסברא זו אבל כבר ירד לסברא שהבעל מסתלק מנכסים א"כ לימא כגון שאמרה אינו נפדית כו' אלא דאי אינה יכולה לומר ויש ליתן טעם אע"ג דלרב הונא יכולה אשה שתאמר לבעלה אינו ניזונת כו' התם משום דאינה מפקעת לגמרי התקנה אשה אמרה הוס אינו ניזונת ואינו עושה למחר תעשה ותהא ניזונת אבל אם אמרה אינו נפדית ואינו נותנת פירות הרי מפקעת לגמרי תקנת פירות דהא פירות של כל ימיה הם תחת פרקונה ואפילו אח"ל דיכולה לומר אינו ניזונת ואינו עושה לעולם אכתי יש לומר דלא מצי אמרה אינו נפדית אלא תמעט בין העובדי טוכבים *א"ל אחי פירות דידו כידה וזוכה בגוף הקרקע אבל מעשה ידיה אינם בעין דלא שייך למימר שיזכה בגוף הידים: **אם** תענה את בנותי. *ואם תאמר דאדרבה מהאי קרא משמע דשונאה לאו היינו טוענה של תשמיש דבפרק בתרא דיומא (דף עז.) משמע אם תענה את בנותי היינו שימנע מהן תשמיש דמהאי קרא נפקא לן דמניעת תשמיש המטה קרוי עינוי ויש לומר דה"ל קאמר קרא טוענה לא יגרע דבר שהוא כעינוי כשמונעו ממנה דהייטו תשמיש:

רבי

מ"ד לא זכה כרבי אלעזר. דאמר לא כתב לה כתובה אלא על מנת לכונסה ומכה מאתים דתקון לה רבנן הוא דאית לה אית לה מי אמר לא כתבה לו "ודא נדוניא דהנעלת ליה אלא ע"מ חיבת נשואין: כ"ע כר"ל בן עזריה. תרוייהו הכך תנאי דלעיל (תרוייהו) כר"ל

תורה אור בן עזריה דפסקינן הלכתא כוותיה

לקמן: מדידיה לדידה. מה שחתן פוסק לכלה בכתובתה: אתם כתובתם. תחת הנחזיא שהכניסה לו והיא כתובה בשטר הכתובה והוא יורש: אתם פירות. שהוא אוכל מנכסי מלוג שלה כגון נכסים שנפלו לה משניסת או שהיו לה קודם לכן שלא שמאתן לו בגדוניא כתובתה: דלא מנו. לא יהא בפירות כדי פרקונה והשתא כי אלכיהו ולא ידיע כמה הוה פריק לה מדיליה דהכי תיקון דאיהו אכיל בין רב בין מעט והוא פריק כל כמה דהוי: ואיכוד אנא. מזונה תחת פירות, ופלקונה תחת מעשה ידיה, ונפקא מינה דאי אמרה "אינו ניזונת ואינו עושה" לא כלום קאמרה: מזונה ומעשה ידיה מצוין, שבויה ואשה שיש לה נכסי מלוג לא שכיחי: עונה

לקמן מח: נט.

[בשאלתות איתא ופירקונה]

[ע' תוס' לקמן נב. ד"ה שמות כל]

מיכה ג

בראשית לא

ויקרא יח

דברים ח

ולריב"ל נראה מכח קושיות אלא דפי' הקונטר' עיקר והא דקנעי אמהני' משום דלרבנן לא זכה משום דלא בשאת והא דקתני שיכולו עמה לא שכתוב בשטר כן אלא נתינת טעם הוא למילתא דת"ק דטעם דלא זכה לפי שלא כתב אלא על מנת שיכולו עמה לבית בעלה ולישנא דאתמוני סוי כמו הנושא דכתיב לא תתחנן גם. גלין

[ע"ש תוס' ד"ה דאדעתיה]

[לקמן נז.]

[וגם ד"ה שאין]

הגהות הב"ח

(ז) תוס' ד"ה שלא וכו' הגוזל קמא אלא מעתה יבמה שנפלה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה זמנין וכו' אי"ל שאני פירות. עיין גיטין עז ע"ב תד"ה ידה: ד"ה אם וכו' וא"ת דאדרבה וכו'. עיין בדרשות הרא"ם פ' שמות:

תוספות רי"ד

והייב במזונותיה וכו': ת"ר תקנו מזונות תחת מעשה ידיה וקבורתה תחת כתובתה ופרקונה תחת פירות ואמר רבא האי תנא סבר מזונות דאורייתא דתניא שארה כסותה ועינתה לא יגרע שארה אלו מזונות וכה"א אשר אכלו שאר עמי בסות כמשמעה עונה זו עונה האמורה בתורה יכה"א אם תענה את בנותי:

נוסא כללי

מה' תנא'ם (בפ' איזה הוא) אם מזונות וכו' תקנת חכ'-אוו-דאור

נוסא

תיקנו חוזות נבל תאורת הלבות שמקבל מאותו

נוסא

מה' תנאים איך לפרש "שארה כסותה ועונתה"

לבנאי:	שארה	כסותה	עונתה
חכ'	מזונות	ביגוד	עונה
רא'	עונה	ביגוד	מזונות
לאבי'	שארה כסותה (דרש)		
		כסותה ועונתה (דרש)	